

**Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare
2023**

Probă scrisă

ISTORIE

Clasa a VIII-a

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Expediția ungară a pornit în septembrie 1330. [...] [Oastea ungară] intră în țară pe la Severin, cuprinde cetatea [...] și apoi străbate Oltenia, îndreptându-se spre Argeș. După ocuparea Severinului, Basarab trimise soli «demni de toată cinstea» și oferă regelui ungar pacea [...]. El renunța la Severin, se obliga să plătească tribut, să trimită pe unul din fiii săi la curtea regelui [...] și, pe deasupra, oferea și o despăgubire de război în valoare de 7000 mărci de argint [...]. În același timp prevenea pe rege că dacă va mai înainta «înălăuntrul țării, primejdia nicidecum nu o va putea înlătura». Carol Robert însă, în loc să primească această pace o respinge cu semeție [...]. Armata ungară porni mai departe, [...] nu găsea nimic de mâncare și în curând începu a suferi de «foamea cea mare» [...]. Carol Robert dădu semnalul retragerii. [...] În drumul ei de întoarcere, armata ungară trebuia să treacă în munți printr-un defileu [...]. După ce armata ungară se angajă bine în această strâmtoare, trupele lui Basarab ocupară intrarea, tăind astfel cu totul posibilitatea retragerii. Începu apoi și atacul, care a [...] însemnat un cumplit dezastru pentru unguri [...].

Între întemeierea Valahiei și aceea a Moldovei este o mare deosebire; cea dintâi se datorează reunirii diferitelor formațiuni politice dintre Dunăre și Carpați sub un conducător *local* [...]: este, prin urmare, un proces *intern*. Cea de-a doua este rezultatul unei *cuceriri* din afară, a unei ocupări a teritoriului dintre Carpați, Nistru și mare de către un conducător venit de peste munți. [...] *Cu sabia a ocupat Bogdan ținuturile peste care avea să domnească apoi.*

Țara Românească a avut parte în veacul al XIV-lea de un șir întreg de conducători care au lucrat pentru consolidarea ei. După Basarab, întemeietorul statului independent, au urmat Nicolae Alexandru, organizatorul bisericii, apoi Vladislav, care își întinde stăpânirea peste munți [...]. Ca o [...] sinteză a acestor eforturi succesive [...] apare la sfârșitul veacului al XIV-lea domnia lui Mircea [cel Bătrân]. [...] Politica externă a lui Mircea [cel Bătrân] a fost dominată de [...] primejdia turcească. [...] Toate războaiele lui Mircea [cel Bătrân] se fac cu turcii, niciunul cu ungurii, cu moldovenii și cu [...] polonii. [...]

Domnia lui Ștefan cel Mare - de aproape jumătate de veac - [...] este reprezentativă pentru [Moldova] [...]. Ștefan [cel Mare] a trebuit în prima parte a domniei sale să plătească tribut lui Mahomed al II-lea. [...] A refuza tributul ar fi însemnat să aibă dușmănia celei mai puternice forțe militare și politice din vremea aceea [...]. A trebuit deci să-și stabilească scopurile, în ordinea urgenței. Primul era *consolidarea tronului* și acestui scop și-a subordonat toate acțiunile în prima parte a domniei. Așa se explică și tratatul cu polonii din 1459, [...] așa se explică și politica față de unguri [...]. În momentul când [...] tronul a fost asigurat, Ștefan [cel Mare] s-a putut gândi și la o politică de rezistență față de turci.“

(C. C. Giurescu, *Istoria românilor*)

Pornind de la această sursă istorică, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa dată, două caracteristici ale domniei lui Mircea cel Bătrân. **4 puncte**
2. Formulați, pe baza sursei date, o opinie referitoare la pacea propusă de Basarab, susținând-o cu două informații selectate din sursă. **8 puncte**
3. Prezentați două fapte istorice din secolul al XIV-lea referitoare la constituirea statului medieval Moldova, unul precizat în sursa dată și un altul diferit de acesta. **10 puncte**
4. Prezentați, în aproximativ o pagină, rolul românilor în *cruciadele târzii*, utilizând două fapte istorice desfășurate în deceniile cinci-opt ale secolului al XV-lea și două informații din sursa dată referitoare la această perioadă. **18 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, un eseu referitor la spațiul românesc în a doua jumătate a secolului al XVII-lea – prima jumătate a secolului al XIX-lea, având în vedere:

- menționarea a două cauze și a unei consecințe ale acțiunilor politice desfășurate de Constantin Brâncoveanu;
- prezentarea a două fapte istorice desfășurate în spațiul românesc, unul în cadrul regimului politic instaurat de otomani la începutul secolului al XVIII-lea și altul care a favorizat înlăturarea acestui regim;
- prezentarea unui fapt istoric desfășurat în perioada 1825-1840, referitor la Țările Române;
- formularea unei opinii referitoare la generația pașoptistă și argumentarea acesteia prin două fapte istorice: unul desfășurat în Transilvania, iar celălalt în Țara Românească.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice prin menționarea a câte trei informații referitoare la fiecare fapt și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.